

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i

***Hälsa och Vårdvetenskap* inom Forskarskolan Hälsa och Välfärd**

Licentiatexamen 120 högskolepoäng

Doktorsexamen 240 högskolepoäng

Fastställd av: Nämnden för utbildning och forskarutbildning (NUF) 2012-12-12

Reviderad: Nämnden för utbildning och forskarutbildning (NUF) 2016-02-23

Examensbestämmelser

Till grund för forskarutbildning vid Jönköping University ligger regleringen i Högskolelagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. De krav, som ställs på doktorsexamen, återfinns i Högskoleförordningen (1993:100) Bilaga 2 Examensordning. Därutöver gäller de preciserade mål och examensfordringar som fastställs i den allmänna studieplanen för utbildningen på forskarnivå inom ämnet och de lokala föreskrifter för forskarutbildning som Nämnden för utbildning och forskarutbildning (NUF) vid Jönköping University har fastställt.

Ämnesbeskrivning

Området **Hälsa och Välfärd** är multidimensionellt och fokuserar på hälsa och välfärd under hela livscykeln. Hälsa och välfärd berör såväl individ-, grupp- som samhällsperspektiv. Inom området studeras individer, grupper, organisationer och system, liksom interaktionen dem emellan.

Forskning i Hälsa och Välfärd inkluderar olika paradigmen och arbetar med såväl kvantitativa som kvalitativa ansatser. Den genererade kunskapen ska hålla god vetenskaplig kvalitet och bidra till det aktuella kunskapsläget. Kunskapen syftar till att bidra till förbättring av vård och omsorg, ökad hälsa och välfärd samt hållbar utveckling. Tvärvetenskap möjliggör synergieffekter i forskningsarbete och resultat och vidgar därmed förståelsen av aktuellt forskningsområde.

Ämnet **Hälsa och Vårdvetenskap** är tvärvetenskapligt och avser det vetenskapliga studiet av hälsa och vård under hela livscykeln, vilket kan beskrivas och problematiseras ur ett individ-, grupp- eller samhällsperspektiv. Inom ämnet studeras hur människors upplevelser, erfarenheter och egna resurser bäst kan tas till vara för att främja, bevara eller återvinna fysisk, psykisk och social hälsa samt förmågan att hantera förändringar i hälsostatus. Vidare studeras omgivningsfaktorer och inverkan, t.ex. sociala nätverk, arbete/fritid, samt hälso- och sjukvården som organisation och system, samt olika åtgärders effekter på hälsa och vardagsfungerande.

Programbeskrivning

Forskarutbildningen i ämnet Hälsa och Vårdvetenskap inom Forskarskolan Hälsa och Välfärd vid Jönköping University syftar till att utveckla teoretiska och metodologiska kunskaper samt förmåga till självständigt och kritiskt forskningsarbete inom området. Avhandlingsarbetet skall vara ett självständigt vetenskapligt arbete, som tillför nya kunskaper inom området. Utbildningen skall ha ett internationellt inslag och utveckla forskarstuderandes förmåga till informationsutbyte på vetenskaplig nivå.

Huvudansvaret för forskarutbildningen i ämnet Hälsa och Vårdvetenskap inom Forskarskolan Hälsa och Välfärd ligger på Hälsohögskolan. Utbildningen sker i samverkan med samtliga avdelningar vid Hälsohögskolan, andra fackhögskolor vid Jönköping University och partnerhögskolor. Undervisningen sker huvudsakligen på svenska genom kurser, handledning, och seminarier, men även på engelska när så krävs för internationella forskarstuderandes medverkan.

Licentiatexamen

Mål

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska forskarstuderande

- visa kunskap och förståelse inom Hälsa och Vårdvetenskap, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska forskarstuderande

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt presentera och diskutera egen forskning i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska forskarstuderande

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling

Doktorsexamen

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska forskarstuderande

- visa brett kunnande och en systematisk förståelse av Hälsa och Vårdvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med metoder inom Hälsa och Vårdvetenskap i synnerhet

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska forskarstuderande

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa frågeställningar, hypoteser, företeelser och situationer
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder
- bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar liksom att granska och värdera sådant arbete
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera egen och andras forskning i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap
- visa färdighet för att bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande såväl inom forskning och utbildning som i andra professionella sammanhang

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska forskarstuderande

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används

Utbildningens uppläggning och innehåll

Utbildningen för doktorsexamen kräver normalt 4 års heltidsstudier och omfattar 240 högskolepoäng (hp) fördelade på en kursdel som omfattar 60 hp och en avhandlingsdel som omfattar 180 hp. Licentiatexamen kan utgöra etappmål eller avslutning av forskarutbildningen.

Utbildningen för licentiatexamen förutsätter motsvarande två års heltidsstudier och omfattar 120 hp fördelade på en kursdel på 30 hp och en avhandlingsdel på 90 hp. Tyngdpunkten i utbildningen ligger på avhandlingsarbetet. För varje forskarstuderande utses en huvudhandledare och det antal bihandledare som är nödvändigt för avhandlingsarbetet. Huvudhandledare ska vara docent/professor vid Hälsohögskolan eller vid annat lärosäte enligt särskilt avtal.

Kurser

Kursdel och avhandlingsarbete bör genomföras parallellt. Av kursdelen för doktorsexamen utgörs 45 hp av obligatoriska kurser och övriga poäng av kurser relevanta för ämnet Hälsa och Vårdvetenskap.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen

- en kurs om multidisciplinäritet och tvärvetenskap (7.5 hp)
- en kurs om vetenskapsfilosofi och vetenskapsteori (7.5 hp)
- en kurs om design av vetenskapliga studier (7.5 hp)
- en kurs om forskningsetik (7.5 hp)
- en kurs om kvantitativ forskningsmetodik (7.5 hp)
- en kurs om kvalitativ forskningsmetodik (7.5 hp)

Av kursdelen för licentiatexamen utgörs 22,5 hp obligatoriska kurser.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen

- en kurs om multidisciplinäritet och tvärvetenskap (7,5 hp)

samt två av följande kurser:

- en kurs om vetenskapsfilosofi och vetenskapsteori (7.5 hp)
- en kurs om design av vetenskapliga studier (7.5 hp)
- en kurs om forskningsetik (7,5 hp)
- en kurs om kvantitativ forskningsmetodik (7.5 hp)
- en kurs om kvalitativ forskningsmetodik (7.5 hp)

Kurser/litteraturstudier inom ämnet och/eller av betydelse för forskningsområdet, inklusive deltagande i seminarieverksamhet och vetenskapliga konferenser, om totalt 15 hp för doktorsexamen och om totalt 7.5 hp för licentiatexamen väljer forskarstuderande tillsammans med handledare.

Kursplaner för forskarutbildningen i Hälsa och Vårdvetenskap inom Forskarskolan Hälsa och Välfärd bereds i utbildningsutskottet och fastställs av Utbildningsrådet vid Hälsohögskolan. Forskarstuderande rekommenderas även att läsa kurser vid andra internationella och/eller nationella lärosäten.

Vetenskapliga seminarier

Inom ramen för forskarutbildningen anordnas en poänggrundande seminariereserie. Syftet med dessa seminarier är att bereda forskarstuderande möjlighet att träna sitt kritiskt kreativa tänkande och att delta i en vetenskaplig debatt runt sitt eget och andras arbete. Forskarstuderande som deltar i forskningsseminarier anordnade av Forskarskolan Hälsa och Valfärd, forskningsmiljö-/program eller partneruniversitet/partnerhögskola, en gång per månad d.v.s. 10 tillfällen per läsår under sin forskarutbildning, kan tillgodoräkna sig 7,5 hp för doktors- respektive 4 hp för licentiatexamen.

Forskarstuderande ska dessutom, inom ramen för forskarutbildningen, vara opponert/diskutand vid sex forskningsseminarier anordnade av Forskarskolan Hälsa och Valfärd.

Vetenskaplig avhandling (doktorsexamen)

För doktorsexamen ska forskarstuderande ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om 180 hp godkänd.

Vetenskaplig uppsats (licentiatexamen)

För licentiatexamen ska forskarstuderande ha fått en vetenskaplig uppsats om 90 hp godkänd.

Kvalitetssäkring

Kvalitetsgranskning sker genom att granska forskarstuderandes forskningsplan (RSP) och två obligatoriska granskningsseminarier (halvtids- och slutseminarium), kontinuerligt genom uppföljning av ISP (Individuella Studie Plan) och att forskarstudenten presenterar sina arbeten vid nationella och internationella konferenser.

Avhandlingar inom forskarutbildningen är normalt sammanläggningsavhandlingar som vanligtvis består av 2 och 4 artiklar för respektive licentiat och doktorsavhandling varav minst hälften bör vara accepterade för publicering i refereegranskade internationella tidskrifter eller motsvarande vid seminarium/disputation. Det är forskarutbildningens uttalade mål att samtliga artiklar i avhandlingarna publiceras i välrenommerade tidskrifter eller motsvarande.

Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå, i ämnet Hälsa och Vårdvetenskap inom Forskarskolan Hälsa och Valfärd, krävs att den sökande har grundläggande behörighet för forskarutbildning enligt Bestämmelser och riktlinjer för utbildning vid Jönköping University. Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 hp, varav minst 60 hp på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

De krav på särskild behörighet som ställs i allmänna studieplanen ska vara nödvändiga för att forskarstuderande framgångsrikt ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Särskild behörighet

Särskild behörighet att antas till forskarutbildning i ämnet Hälsa och Vårdvetenskap inom Forskarskolan Hälsa och Valfärd har den som har läst minst 90 hp i ett för Hälsa och Vårdvetenskap relevant ämne och har genomfört ett självständigt arbete om minst 15 hp inom ämnet. Särskild behörighet har också den som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Urval och antagning

Antagning sker efter riktlinjer fastställda av VD på Hälsohögskolan. De sökande värderas utifrån tidigare akademiska meriter, forskningsinriktning samt lämplighet för forskarutbildning och förmåga att framgångsrikt slutföra utbildningen inom fastställd studietid. Beslut om antagning tas av VD i samråd med ämnesföreträdare och forskarskolans föreståndare och meddelas Styrgruppen för forskarskolan Hälsa och Välfärd.

Tillgodoräknande

Forskarstuderande, som vid annat lärosäte har godkända kurser på forskarutbildningsnivå i för ämnet relevant område, har rätt att tillgodoräkna sig dessa efter tillstyrkan av huvudhandledaren och ämnesföreträdaren.

Tillgodoräknande av forskarutbildningskurser skall alltid baseras på en individuell prövning av kursens innehåll, omfattning, nivån på litteratur och examinationsformer samt kompetens hos examinator. Prövningen ska godkännas av huvudhandledaren i samråd med ämnesföreträdare och dokumenteras på särskild blankett som återfinns på hemsidan för forskarskolan Hälsa och Välfärd.

Kurser på avancerad nivå som befinner sig på en högre nivå än behörigheten för forskarutbildning (d.v.s. motsvarande år två i en masterutbildning) kan tillgodoräknas om kurserna är relevanta för den aktuella forskarutbildningens teoretiska inriktning och/eller anknyter nära till avhandlingsarbetet. Prövningen skall genomföras med stor noggrannhet och omfatta samma aspekter som nämnts ovan.

Betyg och examination

Filosofie doktorsexamen i Hälsa och Vårdvetenskap respektive Filosofie licentiatexamen i Hälsa och Vårdvetenskap är examensbenämningar på de utbildningar som omfattas i denna studieplan. För godkänd doktors- respektive licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga prov som ingår i utbildningen och dels på avhandlingen och försvaret av densamma.